

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№02 (291)

4 березня 2021 року

Видається з 1933 року

З МІЖНАРОДНИМ ЖІНОЧИМ ДНЕМ 8 БЕРЕЗНЯ!

Інтерв'ю

ПРОФЕСІЙНИЙ ЗЛЕТ У СТИНАХ ALMA MATER

Напередодні жіночого свята редакція газети запропонувала відповісти на 5 питань панянкам різних поколінь, які знайшли своє покликання в стінах нашого університету.

Олена Андріївна Олексенко, канд. філол. наук, професор кафедри української мови:

Яка історія Вашої появи в університеті?
Наш університет — моя alma mater. Я закінчила філфак у 1970 році і через чотири роки на запрошення тодішнього заступника декана Н.О. Батюк повернулася в рідні стіни спочатку лаборантом, потім викладачем, доцентом, професором, деканом факультету заочного навчання, завідувачем кафедри.

Чи задоволені ви реалізацією себе в нашій колективі?

Як свідчить мій послужний список, шлях в університеті довжиною в 47 років не був висланий червоною доріжкою. Це були повільні й послідовні трудові етапи зростання. Але з висоти нинішнього мого ...ліття можу визнати — результатом я задоволена, хоча, напевне, міг би він бути й кращим.

Головні події у вашому житті, пов'язані з університетом.

Якщо по порядку, то перша важлива подія — захист дисертації під керівництвом професора Л.А. Лисиченко, потім — одержання вченого звання професора. Далі — захист кандидатської, а нещодавно й доктор-

ської дисертації моєю дочкою — Ярославною Сазоновною, яка теж навчалася й працює в нашому університеті (пишаюся нею).

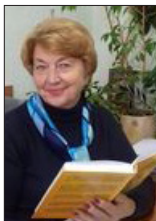
Чого ще не встигли й про що мрієте?

Не встигла опублікувати статті в Скопусі і мрію, щоб ці безглузді вимоги до викладачів-українців були скасовані. Мрію, щоб ситуація з вищою освітою змінилася, щоб влада звернула увагу й матеріально підтримала ЗВО з багатого освітянського історію

й традиційно якісної підготовки фахівців — тоді наша освіта посяде гідне місце у світі.

Ваші побажання колегам і студентам напередодні свята в цей непростий час.

Які б не були важкі часи для України загалом і для вищої освіти в ній зокрема, не забувайте, що краса врятує світ, тому бажано і колегам, і студентам не втрачати своєї внутрішньої краси, дбаючи і про зовнішню теж, збагачувати свій духовний світ, милуватися красою природи, насолоджуватися красою творчості й самим творити прекрасне.

Ніна Міколаївна Чернушенко, к. філол. н., доцент каф. теорії і методики викл. філол. дисц. у дошк., початк. і спец. освіті.

«Після закінчення середньої школи я почала своє самостійне трудове життя у всесвітньому відомому музеї-заповіднику Т.Г. Шевченка в Каневі на Черкащині в науково-дослідному колективі музею, де було багато молоді та визначних корифеїв-шевченкознавців, які мали наукові звання, великі творчі здобутки та неперевершений ентузіазм у своїй справі.

Так розпорядилася доля, що того літа я стала студенткою філологічного

ф-ту та переїхала до Харкова. Це була знакова подія в моєму житті. З глибокою вдячністю згадую всіх викладачів, які навчали нас не лише мови та літератури, а й спрямовували на правильний життєвий шлях. Саме своїм Учителем і наставником я завдячую тим, ким я є, як прожила своє життя. Завжди із захватом ми слухали лекції неперевершених професорів С.І. Дорошенка, Л.А. Лисиченко, О.Г. Муромцевої, В.Д. Тимченка, К.Ф. Балабухи, Н.О. Батюк та багатьох інших, що вливали в душу майбутніх філологів дух «сродної праці» та патріотизму.

Я задоволена тим, як склалася життєва дорога в стінах ун-ту. Сюди я повернулася після кількох років роботи в школі, тут закінчила аспірантуру, стала канд. філол. наук і доцентом, працюю над докторською дисертацією. Саме в стінах нашого ун-ту я зростала як викладач і науковець, громадський діяч та наставник молоді.

Понад тридцять років я працюю на ф-ті початкового навчання, тривалий час очолюю профбюро ф-ту. Це моя друга родина. Ми разом переживаємо радості та проблеми, намагаємося рухатися впе-

ред, які б життєві перепони не стояли на шляху. Я вдячна всім своїм колегам за дружбу, шану й підтримку.

Чого не встигла? По-перше, написати підручник з курсу «Сучасна українська мова», побувати в країнах Європи. Мрій багато. Передовсім, мрію про мир і спокій в Україні. Про щасливе життя нашої молоді, наших учителів, і щоб наші випускники завжди радували визначними життєвими успіхами.

Напередодні жіночого свята хочу побажати чарівним колежанкам та студенткам здоров'я, бадьорості, любові, родинного затишку, достатку, здійснення жіночих мрій і комфортних умов праці».

Альона Георгіївна Шевченко, к. філол. н., доцент каф. ПАУПМ:

«На початку 2000, ще навчаючись у школі, я твердо вирішила пов'язати своє життя з іноземними мовами, а для досягнення мети обрала вступ до ф-ту іноземної філології ХНПУ імені Г.С. Сковороди. До речі, жодного разу не пошкодувала про своє рішення! Було нелегко, адже вивчення мов — це постійна робота і величезний обсяг інформації, яку треба засвоїти. Але я впевнено йшла до

своїєї мети, у чому мені допомагали чудові факультетські викладачі. Спостерігаючи протягом студентського життя за роботою моїх наставників, я почала замислюватися над можливістю викладацької діяльності в ун-ті. Тож після закінчення навчання залишилась працювати спочатку лаборантом на каф. практики англ. усного і писемного мовлення, згодом — зав.

кабінетом тієї ж кафедри, поєднуючи свою роботу з викладанням. У той час мої викладачі стали для мене колегам, що спершу було досить незвично, але я швидко адаптувалась в такому прекрасному колективі.

З часом я вирішила розширити коло своєї діяльності й опанувати ще й наукову сферу: стала аспіранткою, написала й захистила дисертацію, отримавши науковий ступінь канд. філологічних наук, а згодом отримала вчене звання доцента на вже такій рідній кафедрі ПАУПМ.

Ця віра надихає! У свої 19 років я — староста групи, голова ССМ природничого ф-ту, є членом Вченої ради ун-ту, маю власну книгу віршів з біологічної тематики, низку наукових публікацій, реалізувала власний соціальний проект, на реалізацію якого здобула 40 тис. гривень, а також належу до складу переможців онлайн-табору активної молоді, де разом із командою студентів із різних ЗВО України виборала

Зараз я продовжую працювати на ф-ті іноземної філології, куди я прийшла ще підлітком. Незважаючи на вже досить значний досвід роботи, я не припиняю вчитися у своїх колег, які є не тільки кваліфікованими спеціалістами, але й чудовими людьми.

Не секрет, що більшість викладачів нашого ун-ту і моєї кафедри — це жінки. Тож напередодні чудового свята хочу від щирого серця привітати всіх панянок і побажати їм вічної весни в душі, гармонії з собою, величезного щастя й безкінечної любові!»

100 тис. гривень на створення онлайн-платформи для абітурієнтів.

Кожного дня встаю із думкою, що я здатна змінити цей світ! «Я можу будь-яких висот сягти...», — пишу у віршах і знаю це, бо поряд зі мною велика сквородинівська родина, моя підтримка та джерело натхнення!

Вірте у свої сили, робіть те, що відчуваєте, не зважаючи на будь-які перешкоди, і пам'ятайте, що ви ніколи не перепливете океан, якщо будете боїться втратити берег з поля зору!»

Підготували І. Бикова, Ю. Лебеденко

ДОРОГІ СТУДЕНТКИ, МАГІСТРАНТКИ, АСПІРАНТКИ, ВИКЛАДАЧКИ, ПРОФЕСОРКИ ТА СПІВРОБІТНИЦІ!

Вітаємо вас із Міжнародним жіночим днем! Бажаємо тепла, любові, чудового настрою, натхнення, впевненості в собі, оптимізму, вдалої кар'єри, гармонії, добробуту й приємних подарунків. Нехай вас оточує родинна турбота, у серці вирує палке кохання, здійснюються бажання і мрії, відкриються шляхи до нових можливостей!

Від імені чоловіків сквородинівського університету — ректор Юрій Бойчук

Відзнака

За сумлінне виконання професійних обов'язків, вагомий внесок у розвиток педагогічної діяльності та з нагоди Міжнародного жіночого дня 8 Березня наказом по ХНПУ імені Г.С. Сковороди пам'ятними дипломами відзначені переможці в конкурсі «Видатні жінки Сквородинівського університету» в таких номінаціях:

У номінації «Жінка в освіті»:

А.І. Галій, к. біол. н., зав. каф. здоров'я людини, реабілітології і спец. психології; О.С. Кирилович, гол. бухгалтер ун-ту; В.Є. Коваленко, к. психол. н., доц. каф. здоров'я людини, реабілітології і спец. психології; О.Г. Коробкіна, директор наукової бібліотеки; В.О. Круглолікова, ст. інспектор навч. відділу; О.А. Олексенко, к. філол. н., проф. каф. укр. мови; І.В. Разуменко, к. філол. н., проф. каф. заруб. літ. та слов'ян. мов, зав. відділу аспірантури і докторантури; Т.П. Стананова, к. філол. н., доц. каф. заруб. літ. та слов'ян. мов; Л.П. Ткаченко, д. пед. н., доц. каф. теорії і методики викл. філол. дисц. у дошк., почат. і спец. освіті; Н.В. Тучина, к. пед. н., проф. каф. англ. філології; О.В. Циркуненко, заст. декана юрид. ф-ту з навч. роботи; Л.М. Ямпольська, к. іст. н., доц. каф. всесвітньої історії.

У номінації «Жінка в науці»:

О.М. Богдасишина, д. іст. н., проф. каф. історії України; О.М. Іонова, д. пед. н., проф., зав. каф. теорії і методики викл. природничо-матем. дисц. у дошк., початк. і спец. освіті; С.Т. Золотухіна, д. пед. н., проф. каф. освітології та інновац. педагогіки; Г.М. Куц, д. політ. н., проф. каф. політ., соціол. і культурології; А.В. Лепетюха, к. філол. н., доц. каф. романської філології; О.В. Москаленко, д. юрид. н., проф., зав. каф. цивільно-правових дисциплін і труд. права імені проф. О.І. Процевського; О.А. Мкртічян,

к. пед. н., доц. каф. теорії і технологій дошк. освіти та мист. дисциплін; Т.Б. Хомуленко, д. псих. н., проф., зав. каф. психол.

У номінації «Жінка в мистецтві»:

Н.А. Бугаєць, к. пед. н., проф., зав. каф. хореографії; О.В. Васильєва, к. пед. н., доц. каф. теорії методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителів, заст. декана з навч. роботи; Н.П. Грицаненко, дир. культурно-мистецьк. центру; Н.Ю. Діомідова, к. псих. н., доц. каф. психологічної і педагогічної антропології.

У номінації «Жінка в спорті»:

Т.М. Кравчук, к. пед. н., доц. каф. музично-ритмічного виховання і фітнесу, заст. декана з навч. роботи; Н.М. Санжарова, к. біолог. н., проф. каф. музично-ритмічного виховання і фітнесу.

У номінації «Жінка в суспільному житті»:

О.О. Гуліч, к. філол. н., доцент, коорд. з виховної роботи на фізико-математ. ф-ті; Г.І. Касьянова, інспектор ЦМСМО; А.Р. Кільченко, секретар підготовчого відділення; Ю.С. Клименко, нач. відділу зв'язків з громадськістю та ЗМІ; А.І. Кривобокова, пров. редактор центру інноваційної діяльності і трансферу технологій; Ю.М. Лебененко, к. філол. н., доц. каф. укр. мови, редактор газети «Учитель»; О.В. Темченко, к. пед. н., доц. каф. наук. основ управління; О.В. Шаповалова, нач. редакційно-видавничого відділу.

Нагороди призначено на підставі подання колективів.

Фотовиставка

LADY SCIENCE

11 лютого, у Міжнародний день жінок і дівчат у науці, керівництво ун-ту взяло участь в урочистому відкритті фотовиставки «Жінки в науці/ Lady Science», яку організовано за ініціативи Ради молодих учених при ХОДА.

В експозиції представлено 130 світлин молодих та видатних жінок-науковиць із 34-х провідних закладів вищої освіти, академічних і галузевих наукових установ, які представляють найрізноманітніші наукові напрями. Серед учасниць виставки світлини професорок, завідувачок кафедр нашого ун-ту: **Золотухіної Світлани Трохимівни** — докт. пед. н. (каф. педагогіки); **Козіної Жаннети Леонідівни** — докт. наук з ФВ і спорту (каф. олімпійського і проф. спорту, спортивних ігор та туризму), координаторки з наук. роботи ф-ту ФВ та

спорту, дійсного члена Міжнародної академії наук з дитячо-юнацького туризму, Міжнародної академії педагогічної освіти; **Криворучко Світлани Костянтинівни** — докт. філол. н. (каф. зарубіжної літ. та слов'янських мов); **Рябенко Ольги Леонідівни** — докт. іст. наук, (каф. всесвітньої історії), Почесного краєзнавця України, члена міжнародної асоціації гуманітаріїв; **Чаплигіної Анжели Борисівни** — докт. біолог. н., (каф. зоології), керівниці лабораторії моніторингу та охорони довкілля ун-ту.

Пресцентр

У добру путь

ВРУЧЕННЯ ДИПЛОМІВ «МАГІСТРА»

Наприкінці січня на ф-тах ун-ту відбулося вручення омріяних дипломів «Магістра». 28 січня ця подія з дотриманням усіх карантинних норм зібрала випускників і викладачів укр. мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка.

Випускники охоче ділилися яскравими спогадами та виголошували безкінечні слова вдячності, що стали безперечним проявом любові до рідного ун-ту та людей, які супроводжували їх на шляху до здобування знань та привітали одне одного із завершенням навчання тривалістю в 5 з половиною насичених і незабутніх років.

Окрім дипломів, знайшли своїх власників і нагороди: Премією імені Г.С. Сковороди була нагороджена Тетяна Яковлева. У номінаціях «Відмінник навчання» нагороджено Аліну Нестерович, «Кращим волонтером» стала Юлія Черногуз, номінацію «Кращий науковець» заслужила Анна

Литвин, у номінації «Лідер студентського самоврядування» нагороджено Максима Вермана, у номінації «Художня творчість» відзначено Катерину Дрожинину, а «Кращим медійником» стала Аліна Тіщенко. Отримали диплом магістра з відзнакою та увійшли в історію ун-ту Анна Литвин, Аліна Нестерович, Вікторія Норова, Тетяна Яковлева (на фото разом з деканом). Відзначені й найвідповідальніші старости академгруп.

Професорсько-викладацький склад ф-ту вважає, що магістри-2020 — це справжня еліта нашого суспільства, яка подолати неабиякий шлях до оволодіння професією Вчителя та здобула почесне звання Філолог. Декан ф-ту

проф. К.Ю. Голобородько побажав випускникам не втрачати життєвого оптимізму й у майбутньому підкоряти будь-які вершини, впевнено долати всі

перешкоди та втілювати в життя задумані плани.

Валентина Глушук, коорд. з вихов. роботи укр. мовно-літ. ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка

ДО 150-РІЧЧЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

25 лютого 2021 року українська спільнота в багатьох кутках світу відзначає 150-річчя від дня народження видатної письменниці та громадської діячки — Лесі Українки. За словами сучасної української літераторки Оксани Забужко, вражає, як у тодішній Україні, якої політично і на мапі не існувало, могла з'явитися письменниця, котра «писала так, ніби Україна вже є, ніби це модерна нація».

Урочисті заходи на честь Лесі Українки відбуватимуться протягом року в Україні, Болгарії, Грузії, Німеччині, США, Румунії, Йорданії, ОАЕ, Норвегії, Угорщині, Іспанії та в діаспорах інших країн.

Тож з нагоди ювілею Лесі Українки пропонуємо насолодитися творчістю поетеси та хочемо привітати всіх наших читачів з початком весни, яка надихає, спонукає по-новому глануть на довкілля, на себе, на власні можливості й перспективи. Весна дарує нам надію...

Стояла я і слухала весну...

Стояла я і слухала весну.
Весна мені багато говорила,
Співала пісню дзвінку, голосну,
То знов таємно-тихо шепотіла.
Вона мені співала про любов,
Про молодощі, радощі, надії, Вона
мені переспівала знов
Те, що давно мені співали мрії.

Підготувала Ю. Лебеденко

ПЕДАГОГІЧНА СИСТЕМА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПЕСТАЛОЦЦІ

12 січня виповнилося 275 років з дня народження Йоганна Генріха Песталоцці (1746–1827) — одного з найвидатніших представників світової педагогічної думки, швейцарського педагога-демократа, одного з основоположників народної школи, видатного дидакта початкової школи.

Метою виховання Песталоцці вважав розвиток усіх природних сил та здібностей дитини, причому цей розвиток має бути різнобічним і гармонійним. Головний принцип виховання — його відповідність природі, тобто педагог не повинен придушувати природний розвиток дитини, закладених у нього здібностей.

Вагому роль у релігійно-моральному вихованні він відводив сім'ї, родинному, зокрема материнському вихованню. Родина — це перший

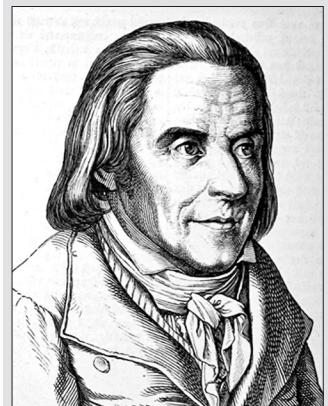
зразок науки життя в суспільстві, науки взаємної допомоги. Основним завданням морального виховання Песталоцці вважав розвиток у дітей високих моральних якостей, навичок і переконань. Найпростішим елементом морального виховання є любов дитини до матері. У сім'ї закладаються основи моральної поведінки дитини, подальший розвиток яких повинен здійснюватись у школі й будуватися на основі батьківської любові вчителя до дітей.

Здійснити розумове виховання Песталоцці намагався за допомогою спеціально підібраних для кожного ступеня навчання вправ, які послідовно розвивають інтелект. Він тісно пов'язував розумове виховання з моральним і розумовим. Важливу роль відводив вихованню, яке повинно забезпечити дітям добру трудову підготовку й одночасно розвинути їхні фізичні та духовні сили. Намагався поєднати навчання з продуктивною працею, тобто в школі діти, на думку Песталоцці, цілий день працюють: за ткацьким станком, на горді, піклуються про тварин, а у вільний час і під час роботи вчитель веде заняття з дітьми, навчаючи їх грамоті, рахунку тощо.

Песталоцці прагнув будувати навчання на психологічній основі, зокрема на чуттєвому пізнанні. Його погляди та діяльність надали початковому навчанню відповідного сенсу: виховання має не тільки давати певні елементарні відомості, але й враховувати індивідуальність дитини, пробувати її зміцнювати її духовні сили, виховувати морально та суспільно.

Песталоцці був прикладом величезної людської енергії, наполегливості, любові до дорослих і дітей. «Усе для інших, нічого для себе» — слова, написані на його пам'ятнику, є найкращою характеристикою його педагогічної діяльності. Сформульовані Песталоцці ідеї педагогічного активізму й психологізації мали велике значення для розвитку сучасної педагогіки й дидактики.

Юрій Бойчук, докт. пед. наук, проф.

зразок науки життя в суспільстві, науки взаємної допомоги. Основним завданням морального виховання Песталоцці вважав розвиток у дітей високих моральних якостей, навичок і переконань. Найпростішим елементом морального виховання є любов дитини до матері. У сім'ї закладаються основи моральної поведінки дитини, подальший розвиток яких повинен здійснюватись у школі й будуватися на основі батьківської любові вчителя до дітей.

Здійснити розумове виховання Песталоцці намагався за допомогою спеціально підібраних для кожного ступеня навчання вправ, які послідовно розвивають інтелект. Він тісно пов'язував розумове виховання з моральним і розумовим. Важливу роль відводив вихованню, яке повинно забезпечити дітям добру трудову підготовку й одночасно розвинути їхні фізичні та духовні сили. Намагався поєднати навчання з продуктивною працею, тобто в школі діти, на думку Песталоцці, цілий день працюють: за ткацьким станком, на горді, піклуються про тварин, а у вільний час і під час роботи вчитель веде заняття з дітьми, навчаючи їх грамоті, рахунку тощо.

Песталоцці прагнув будувати навчання на психологічній основі, зокрема на чуттєвому пізнанні. Його погляди та діяльність надали початковому навчанню відповідного сенсу: виховання має не тільки давати певні елементарні відомості, але й враховувати індивідуальність дитини, пробувати її зміцнювати її духовні сили, виховувати морально та суспільно.

Песталоцці був прикладом величезної людської енергії, наполегливості, любові до дорослих і дітей. «Усе для інших, нічого для себе» — слова, написані на його пам'ятнику, є найкращою характеристикою його педагогічної діяльності. Сформульовані Песталоцці ідеї педагогічного активізму й психологізації мали велике значення для розвитку сучасної педагогіки й дидактики.

Юрій Бойчук, докт. пед. наук, проф.

Інноваційні технології

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ЛЕКЦІЇ НА ПРИРОДНИЧОМУ

На природничому ф-ті, вважає декан проф. Тетяна Юріївна Маркіна, особлива увага приділяється проблемам організації лекційних занять за допомогою мультимедійної лекції.

Факультет має 12 добре оснащених мультимедійних аудиторій. Мультимедійна лекція — це виклад навчального матеріалу, коли лектор, передаючи комп'ютеру частину своїх функцій, посилює вплив на слухачів шляхом використання можливостей мультимедійних технологій, що озброюють викладача унікальними можливостями представляти навчальний матеріал в інтегрованому вигляді: шляхом поєднання тексту, графіки, фото, зображень, демонстрування анімації, відеороликів, 3D-моделей, з включенням звукового супроводу. Окрім того, демонстрований матеріал стає керуванням, викладач може повертатися до потрібного фрагменту й повторювати, зупиняти показ, переходити до інших ресурсів чи виходити в мережу Internet. І нарешті такі лекції здійснюються як мультисенсорний вплив на студентів, так і впливають на їхню емоційну сферу, роблять заняття емоційно привабливим та цікавим. З використанням мультимедійних лекцій, заняття стають більш насиченими й динамічними, створюються умови для кращого розуміння й активного засвоєння матеріалу, його стійкого запам'ятовування.

Процес розробки мультимедійної лекції має включати три сценарії: розробка педагогічного сценарію до мультимедійних лекцій; розробка комп'ютерного сценарію; безпосереднє створення мультимедійних лекцій і їх застосування в навчальному процесі. Під час підготовки майбутніх фахівців з хімії, біології, спеціальної педагогіки використання мультимедійних лекцій обумовлено особливостями змісту навчальних дисциплін, що потребують включення значного обсягу достатньо різноманітної інформації: схем, графіків, технічних рисунків, фотозображень, анімації, відео-, аудіофрагментів та 3D-об'єктів. Наприклад, під час викладання курсу «Загальна цитологія» можлива демонстрація механізмів складних біохімічних процесів, які протікають на молекулярному або клітинному рівнях. А викладання дисципліни «Ботаніка» з використанням мультимедіа дозволяє

побачити явище плазмолізу в клітинах епідерми сокової луски червоної цибулі. На багатьох курсах впроваджено застосування використання 3D-моделей замість звичайних таблиць та малюнків. Використання зображень мікрофотографій дозволяє зрозуміти та вивчити структури тканин, їхню будову, усвідомити складність організації біологічних систем різного рівня.

Складно уявити без використання великої кількості зображень викладання дисципліни «Основи наукових досліджень». У викладача є можливість продемонструвати елементи роботи в пошукових системах та навчити користуватися електронними бібліотеками та ресурсами; продемонструвати методики статистичної обробки експериментальних даних і навчити здобувачів користуватися ними; користуватися безкоштовними сервісами перевірки тексту на антиплагіат; продемонструвати здобувачам методи та способи зведення експериментальних даних, правила побудови таблиць і діаграм.

Особливої уваги мультимедійні лекції набули під час дистанційного навчання. Саме вони дали змогу якісно викладати матеріал, вставляти відеоролики з лабораторними заняттями, провести польову практику.

Так для забезпечення засвоєння сучасних методичних прийомів і технологій дистанційного навчання хімії на відповідній кафедрі для магістрів І року навчання викладається дисципліна «Технології дистанційного навчання при викладанні хімії». Для оптимізації часу на заняттях, особливо в дистанційному режимі, доцільно застосовувати різноманітні цифрові технології, зокрема інтернет-сервіси для експрес опитування студентів з метою перевірки ступеня засвоєння ними навчального матеріалу: «Triventy», «QuizWhizzer», «Kahoot». Це онлайн-сервіси (мобільні додатки) для створення тестів, вікторин, які надають можливість швидко опитати студентів. Доступ до завдань відбувається через введення спеціального коду з використанням мобільних пристроїв. Позитивним моментом є мож-

ливість надавання посилань на завдання в мобільних месенджерах «Viber», «Telegram», а також сканування QR-коду.

Освітня платформа «На урок» надає можливість створення та розміщення дидактичних матеріалів, створення тестів, флеш-карток із завданнями, які можна виконати в онлайн-режимі також з використанням мобільного пристрою або комп'ютера. Вивчення органічної хімії онлайн, обговорення хімічних процесів під час лекцій практично неможливе без застосування спеціальних програмних засобів, оскільки писати хімічні формули на дошці Google Meet є досить складно. Як показала практика, у багатьох студентів якості Інтернету та вебкамер недостатня для проєктування написів, зображень олівцем чи ручкою. Під час вивчення хімії широко застосовується безкоштовний програмний засіб ChemSketch: для створення презентацій, написання формул у режимі реального часу. Досить вчасно (у 2018 році) на кафедрі хімії було видано посібник із застосування програмного засобу ACD/ChemSketch для написання хімічних формул та моделювання хімічних процесів, який суттєво полегшив засвоєння цього програмного засобу як викладачами, так і студентами.

Викладачі ф-ту плідно працюють на платформі Moodle, де розміщені матеріали занять. Контроль знань здійснюється з використанням банку ілюстрованих тестових завдань. Зав. каф. ботаніки проф. Д.В. Леонт'єв одразу записує заняття в Zoom, після чого викладає на канал викладача на YouTube з посиланням на Facebook, який має 12000 переглядів. GPS-технології дозволили викладачам ф-ту провести польову практику з ботаніки та зоології дистанційно. Студенти записували й ставили викладачу маршрути екскурсій та фотографії організмів з геотегами.

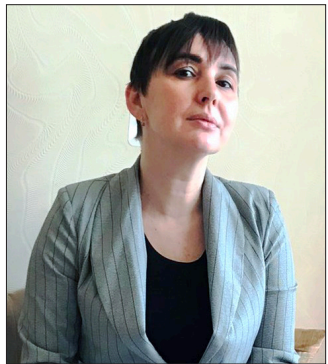
Таким чином, у наш час мультимедійна лекція може бути легко інтегрованою в сучасне інформаційне освітнє середовище, а завдяки естетичній привабливості не залишиться поза увагою студентів.

Захисти

НЕ ЛИШЕ ФІЛОЛОГІЧНИЙ БУМ!

21 січня 2021 р. відбувся захист докторської дисертації доц. каф. романської філології А.В. Лепетюхи «Синтаксична синонімія у французькій художній прозі XX — початку XXI століть» зі спеціальності 10.02.05 — «Романські мови» у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Феномен синтаксичної синонімії розглядається в дисертаційному дослідженні з позицій провідної менталістської теорії французького лінгвіста Г. Гійома та його однодумців

і послідовників: Р. Валена, М. Валетта, Л.М. Мінкіна, відомого вченого, наукового консультанта докторантки, який створив на кафедрі романської філології нашого ун-ту авангардистську лінгвістичну школу, але, на жаль, пішов із життя у травні минулого року. У межах цієї школи було захищено 15 кандидатських дисертацій в Україні та Росії й одну докторську дисертацію — першу наукову працю такого рівня в Харкові зі спеціальності «Романські мови» за 39 років.

Вітаємо шановну Анастасію Вікторівну Лепетюху з таким досягненням та бажаємо натхнення, плідної роботи на її науковому шляху та бути гідною послідовницею її вчителя Л.М. Мінкіна!

Відбувся перший онлайн-захист канд. дисертації з теми «Інтегральна підготовка висококваліфікованих скелетів у сучасних умовах поєднання вузької спеціалізації та універсалізації спортсменів» в оноразовій вчній раді нашого ун-ту. Здобувач Анастасія Володимирівна Уварова (наук. керівник — доктор наук з ФВ та С проф., зав. каф. олімпійського і проф. спорту, спортигор та туризму ХНПУ імені Г.С. Сковороди Ж.Л. Козіна).

Ю. Ткаченко з наук. керівником, докт. юрид. н., проф., зав. каф. О.В. Москаленко

Аспірантка юридичного ф-ту Юлія Олєгівна Ткаченко (наук. керівник — докт. юрид. н., проф., зав. каф. О.В. Москаленко) успішно захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук з теми «Держава та її органи як суб'єкти права соціального забезпечення».

Нове видання

«ОСВІТНІ ВИКЛИКИ» ЧЕКАЮТЬ НА ВАС

У нашому ун-ті можна друкуватися англійською мовою два рази на рік, у міжнародному періодичному рецензованому науковому журналі з педагогіки «Educational Challenges» («Освітні виклики»).

Журнал з 2020 р. отримав міжнародний e-ISSN, статті перебувають у відкритому доступі, мають DOI. Статті друкуються безкоштовно.

Місія журналу — продовжити славетні наукові традиції фахового видання «Педагогіка та психологія», привнести нову течію в сучасну освіту та науку. Членами редколегії журналу є провідні фахівці із Великої Британії, Канади, Італії, Греції, Словенії, Румунії тощо.

У першому випуску журналу читачам пропонується така проблематика: використання новітніх технологій, професійна освіта, приватні методики, історія педагогічної думки.

У 2021 році готується до публікації таке коло питань: від порівняльної педагогіки («Порівняльний аналіз дистанційних систем навчання в ОАЕ та США»), «Сучасні освітні виклики в підготовці фахівців домашньої освіти в Канаді»; професійної підготовки («Особливості професійної діяльності інженера-педагога автотранспортного профілю»; окремих дидактичних питань «Технологія формування готовності майбутніх учителів до педагогічної імпровізації»; «Використання концепт-карт у процесі самостійного вивчення навчального матеріалу з вищої математики»; «Розвиток критичного мислення учнів початкових класів засобами винахідницьких задач»; методичних питань філологічних дисциплін «Особливості викладання іноземних мов засобами ІКТ»; «Вплив аудіовізуального методу навчання на розвиток іншомовної комунікативної компетенції майбутніх перекладачів»; «Когнітивні алгоритми навчання іноземних мов: психолінгвістичний підхід» та багато інших.

Більше про статті, їхніх авторів, вимоги й умови друку можна прочитати на сайті журналу <http://educationalchallenges.org.ua/>.

Запрошуємо авторів, рецензентів, читачів до співпраці! Зробимо досягнення українських науковців англійськими, доступними й відкритими для всього світу!

Висловлюю щирі подяку за ідеї та поради під час створення журналу проф. С.С. Єрмакову і за практичну допомогу й підтримку А.І. Кривообоковій.

І.І. Костікова, д.пед. н., проф., гол. редактор журналу «Educational Challenges»

ВРУЧЕННЯ СЕРТИФІКАТІВ

10.02. 2021 р. відбулося вручення сертифікатів про проходження стажування з курсу «Робота в СДО Moodle (спеціалізований рівень)» викладачам ун-ту, які є відповідальними за дистанційне навчання на ф-тах. Протягом чотирьох місяців (обсягом 90 год.) відповідно розроблених програм вони проходили стажування на кафедрі інформаційних технологій Інституту інформатизації освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди. За цей період викладачі навчилися створювати та змістовно наповнювати дистанційні курси на платформі Moodle. Нагадаємо, що продовжено безкоштовне стажування для викладачів. Запрошуємо всіх охочих.

4 лютого 2021 року на 73-му році життя після тяжкої хвороби пішов у засвіти співробітник університету Юрій Олександрович Скачков, який

працював у нашому колективі понад 30 років. Він залишиться в нашій пам'яті завжди усміхненим, товаришеским, сумлінним, у добром гуморі, хорощою й щирою людиною. Світла пам'ять!

Колегу

Ювілеї

23 січня 2021 року свій 50-річний ювілей відсвяткував Андрій Валерійович Козлов, ст. викладач кафедри фізичного виховання.

Вищу освіту Андрій Валерійович здобув на ф-ті фізичного виховання в ХДПІ імені Г.С. Сковороди, який закінчив у 1992 році з червоним дипломом, та був розподілений на кафедру фізичного виховання.

З перших днів проявив себе висококваліфікованим, наполегливим, ерудованим сучасним викладачем. Андрій Валерійович користується великою повагою викладачів та студентів, своїм прикладом заохочує молоде покоління до здорового способу життя — заняття спортом.

Андрій Валерійович відповідає за спортивно-масову роботу на фізико-математичному ф-ті, який понад 15 років посідає І місце в Спартакіаді університету.

Шановний Андрію Валерійовичу, бажаємо Вам здоров'я, щастя, спортивного довголіття, нових досягнень у професійній сфері.

Колектив каф. фізичного виховання

Наші ветерани

ДО 80-РІЧЧЯ
З.С. МІКРЮКОВОЇ

У житті трапляються не публічні люди, навіть, на перший погляд, непримітні. Але якщо уважно придивитися, то зрозуміємо, що наше життя було б без них безбарвним, нецікавим. Це стосується Зінаїди Сергіївни Мікрюкової, яка 40 років добросовісно й відповідально працювала на кафедрі педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Як дружині військового їй довелося об'їздити пів країни. Останнім місцем служби чоловіка стало місто Харків. Ця тендітна жінка, яка несподівано стала вдовою в незнайомому місті, знайшла сили зростити сина й дочку, дала їм освіту (донька Тетяна закінчила наш університет і працює за спеціальністю) й у той же час відповідально виконувала свої службові обов'язки.

Скромну й працюючу Зінаїду Сергіївну поважали члени кафедри та студенти. Саме на її зміну поспішали приходити за порадою, професійною консультацією. Зінаїда Сергіївна має класичну освіту історика та додаткову кваліфікацію бібліотекаря. Крім того, природна інтелігентність не дозволяла їй бути байдужою до прохань студентів, вона допомагала добирати літературу до рефератів, доповідей, курсових та дипломних робіт. Пригадаймо, що в 70–90-х роках ХХ століття книга була єдиним джерелом інформації.

Зінаїда Сергіївна працювала разом з різними завідувачами кафедри: професорами А.І. Зільберштейном, І.Т. Федоренко, Л.Д. Поповою, В.І. Лозовою, С.Т. Золотухіною, — які цінували її за відданість роботі.

Спокійна, щира, чуйна Зінаїда Сергіївна була душею колективу, хранителькою кафедрального вогнища з кришталевим голосом, прекрасною господинею.

Мила, рідна Зінаїдо Сергіївно, вітаємо Вас із ювілеєм. Бажаємо насамперед здоров'я Вам і родині. Нехай здійснюються всі Ваші бажання та мрії Ваших дітей! Хай Ваш онук максимально розвине талант художника, дизайнера та знайде свій шлях у цьому непростому світі. Зичимо Вам чудового настрою та гармонії в усьому!

*С.Т. Золотухіна,
проф. каф. освітлогії та інноваційної педагогіки*

Звіти

ЗДОРОВИЙ СТУДЕНТ — ЗДОРОВА НАЦІЯ

Про спортивно-масову та фізкультурно-оздоровчу роботу у 2020 році доповіла на виконавчій раді в січні 2021 р. голова спортклубу ХНПУ імені Г.С. Сковороди доц. Ірина Кривенцова.

Узвітному періоді спортивно-масова та фізкультурно-оздоровча робота в ун-ті проводилася спільними зусиллями спортклубу, ф-ту ФВ і спорту та кафедр фізкультурного спрямування згідно з календарним планом, затвердженим у встановленому порядку та оприлюдненим на сторінці Спортклубу на офіційному сайті ун-ту.

Умовах карантину 2020 р. більшість змагань на всіх рівнях були припинені, саме тому різко знизилася загальна результативність наших студентів, але перемоги були. Так у січні **Денис Раєвський** став призером Чемпіонату України з боротьби самбо, а студент ф-ту іноз. філології **Рамін Ахмедов** посів І місце на турнірі з греплінгу «Королі партеру». У лютому **Ілля Руль**, студент ф-ту іноз. філології, вдало дебютував на відкритому чемпіонаті України з професійного боксу. У березні **Єлизавета Таратута** перемогла на змаганнях 15-ї літньої Універсиади України з тхеквондо. Команда ХНПУ здобула пальму першості в обласних студентських змаганнях з футболу. Загалом у цьому році ми маємо близько 30 переможців та призерів Чемпіонатів України.

У березні наші вихованці **Марина Піддубна** та **Роман Свічка** отримали «Спортивного Оскара» на Всеукраїнській спортивній церемонії «Герої спортивного року». У жовтні студентка ф-ту ФВіС **Крістіна Сергієнко** отримала посвідчення МС України з художньої гімнастики. У листопаді на Чемпіонаті України з пауерліфтингу норматив МСМК виконала **Людмила Андрусенко** (природ. ф-т), звання МС України отримав студент юридичного ф-ту **Володимир Купін**.

16 сквородинців брали участь у світових змаганнях. Серед них фехтувальники **Андрій Деркач** та **Дар'я Гонцова**, які вдало виступили на молодіжному Чемпіонаті Європи. Пишаємось, що у 2020 році Засл. працівник ФК і спорту України, Засл. тренер

України з фехтування Ірина Одокієнко була нагороджена орденом «За заслуги» II ступеня.

Студенти всіх ф-тів під керівництвом викладачів каф. фізичного виховання та каф. однокорств, фехтування і силових видів спорту за підтримки студентської профспілки щорічно беруть участь у змаганнях Спартакіади ХНПУ. На жаль, у цьому році програма цих змагань була скорочена. Проте підсумки Спартакіади ХНПУ імені Г.С. Сковороди за 2019/2020 н. р. підбиті й предствлені на сайті ун-ту.

Спартакіада ун-ту 2020/2021 н. р. розпочалася 6 жовтня й була висвітлена на сторінці НОК України. На жаль, наші змагання зараз припинені, проте ми шукаємо шляхи задіяння студентів у фізкультурній діяльності шляхом проведення занять та тренувань команд на різних онлайн-платформах на Google Classroom, YouTube і Moodle. Наші викладачі знімають навчальні ролики для домашніх тренувань, здійснюють підбір навчального матеріалу в мережі Інтернет. Студенти також навчилися робити відеозвіти про виконання вправ за темами онлайн-занять і розпочали члендз серед ф-тів «Фізкультуримо вдома».

Іміджевий проєктом в нашому ун-ті є жіноча волейбольна команда «ХНПУ — Харків'янка», яка вже понад 20 років грає у вищій лізі Чемпіонату України та підіймалася на п'єдестал пошани цих престижних змагань. Команда відчуває підтримку керівництва ун-ту (безкоштовне харчування в їдальні, користування спортивною залом), проте доводиться шукати спонсорів, грати комерційні ігри з метою назбирання коштів на участь у Чемпіонаті України. У цей складний період фактично відбувається становлення повністю нової команди під керівництвом тренера Євгенія Янівни Стрельникової. Минулий сезон дівчата завершили на 6 місці з 12 команд вищої ліги.

Уже третій рік в ун-ті діє Олімпійська спілка, яка підтримує та творчо втілює в життя всі ініціативи НОК України: від олімпійських уроків до мотиваційних тренінгів щодо здорового способу життя і пропаганди моральних цінностей. Так, у лютому було проведено тиждень пам'яті Ю.М. Пояркова, під час якого відбулись матчеві зустрічі серед волейбольних команд М. Харкова; у Залі олімпійської слави доцент каф. олімпійського та професійного спорту, спорт. ігор і туризму І.Б. Грінченко прочитав лекцію пам'яті дворазового олімпійського чемпіона. А 6 квітня ректорат, студенти та викладачі ун-ту долучилися до Міжнародного дня спорту і взяли участь в естафеті «Спорт на благо розвитку та миру». У червні приєдналися до акції «Олімпійський ланцюжок» та естафети Олімпійського дня — 2020; 24 червня у програмі ZOOM відбулося Підняття олімпійських прапорів по всій Харківській обл. з нагоди 126-ї річниці від дня заснування Міжнародного Олімпійського Комітету; 23 вересня на базі нашого ун-ту відбулося відкриття тижня Європейського спорту в Харківській обл., яке транслювалося в прямому ефірі телеканалу ІSTV і є на YouTube. У вересні-жовтні 2020 р. викладачі фізичного виховання провели олімпійський урок та олімпійську вікторину на І-ІІІ курсах всіх ф-тів.

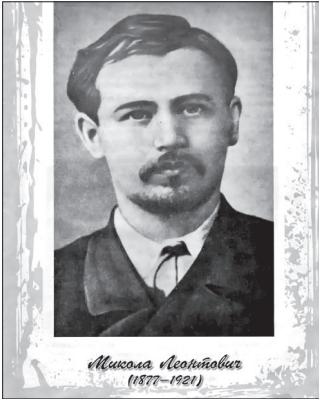
Визначна подія

ДО 100-РІЧЧЯ ПЕРШОГО ВИКОНАННЯ «ЩЕДРИКА»

Цей рік у всьому світі відзначають знаменну подію — 100-річчя першого виконання твору Миколи Дмитровича Леонтовича «Щедрик» хором Київського університету.

Микола Леонтович — український композитор-новатор, майстер хорової мініатюри, автор близько двохсот обробок народних пісень, який в уміні тонко відчувати народну інтонацію та музичними засобами змалювати поетичний образ не має собі рівних. «Щедрик» — одна з найпопулярніших обробок Леонтовича, над якою композитор працював майже все життя, знана не лише в Україні, а й в усьому світі під назвою «колядка двелів» (Carol of the Bells, Ukrainian Bell Carol, Ukrainian Carol), і в США вона стала різдвяною.

М. Леонтович увійшов в історію світової культури не лише видатним композитором, натхненним шанувальником народної пісні, а й музично-громадським діячем, пропагандистом музичного просвітництва в Україні. У роботі з учнями композитор не лише талановито керував хоровими колективами, які часто виконували його незрівнянні хорові мініатюри, а й знайомив учнів із цікавими зразками музичного мис-

тецтва, постійно розвиваючи їх творчі здібності. Послідовно дотримуючись принципу вирішальної ролі фольклору в справі мистецького навчання молодого покоління, М. Леонтович сам постійно записував старовинні народні пісні й привчав до цього своїх учнів. Використовуючи традиційний спів без

супроводу, композитор своїми талановитими обробками українських народних пісень підніс їх на вищий щабель художньо-музичного виконавства. Основні положення концепції розвитку української музичної культури М. Леонтович виклав у «Практичному курсі навчання в середніх школах України».

Яскравим прикладом музичного просвітництва в Україні першої половини ХХ ст. є діяльність музичного товариства імені М. Леонтовича. Численні концерти, лекції-бесіди, художні виставки, організовані членами цієї творчої співдружності, сприяли освіті й вихованню одного покоління молоді, а також зрілих людей, орієнтованих на творчий розвиток і самоосвіту. Натомість у цьому році весь світ святкує 100-річчя з дня заснування музичного товариства імені М. Леонтовича, що є складовою Національної всеукраїнської музичної спілки (НВМС).

О. Кузнєцова, проф. каф. музично-інструм. підготовки вчителя

Думка

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДРУКОВАНИХ ЗМІ

Кожний мій ранок починається з несоподкого чорного чаю та стрічки новин у телефоні, кожна з яких — цеглина настрою, закладена як фундамент на цілий день.

Гадаю, що мої дідуся та бабусі також починали свої дні із новин, але друкованих. Вдихаючи аромат газетного паперу під час вранішньої кави з печивом чи канапкою з маслом, вони також поглинали інформацію про події своєї громади, а можливо, і світу.

Ось ми й дійшли до першої проблеми друкованих ЗМІ: усе менше газет та журналів потрапляють до рук захоплених читачів. З якого боку не глянь, а написання новин та статей вигідніше робити онлайн: немає витрат на папір, ризику, що якісь екземпляри не продадуться, а чимало журналістів уже перейшли з роботи в офісі на фріланс.

Друга проблема. Якою має бути інформація у ЗМІ? Хто віддасть за неї кошти? Бо той, хто заплатить, той і мати-

ме вплив. Я глибоко поважаю роботу журналістів, але вважаю деяких із них залежними від спонсорів або господарів видань, телеканалів чи радіостанцій. У залежних журналістів навряд чи буде незалежна інформація. Кожен з нас потребує інформації правдивої та чистої.

У чому ж перспективи розвитку друкованих ЗМІ? Чи будуть наші діти, учні, наступні покоління студентів починали свої дні з газетою в руках? Як на мене, навряд чи.

Атім, журнали, газети, різні часописи можуть стати золотою збіркою найважливішої та найякіснішої інформації, щоб вона залишалася на папері вічною, недоторканою й саме тим цінною...

Катерина Тароб,

II курс, природничий ф-т

СНГ

ОНЛАЙН-ЗАСІДАННЯ ВАЛЕОКЛУБУ

25 січня 2021 року проведено онлайн-засідання студентського наукового гуртка «Валеоклуб».

Онлайн-засідання, яке проходило під керівництвом к. пед. н., доцента каф. здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології Ірини Миколаївни Щербак та голови клубу з 2020–21 навч. р. Олександра Курко — студента 31-Б групи природничого ф-ту, було присвячене здоров'язбережувальним технологіям та методам впровадження їх у життя студентів.

Участь у засіданні брали студенти з трьох ф-тів ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Кожен студент підготував інформативну доповідь з презентацією, яка характеризувала різні напрямки збереження здоров'я. Також з метою запобігання наслідків малорухливого способу життя на дистанційному навчанні, що може призвести до гіподинамії, студентів ознайомили з важливим впливом рухової активності на організм та провели руханку, яку підготував Олександр Курко.

Найактивнішими виявилися студенти: Юлія Волкова і Олександра Саккер (ф-т початкового навчання 22, 23 гр.); Дар'я Кайдалова (ф-т іноземної філології 15 гр.); а також студенти природничого ф-ту 3 курсу: Олена Сорока, Валерія Барбаш, Анастасія Гладкіх, Аліна Деменко, Валентина Карпенко та

першокурсниця Анна Бехтер, Єлизавета Осіпова, Вікторія Ферлій.

Презентації студентів-доповідачів спонукали кожного, хто був присутній на онлайн-заході, дослухатись до порад та побажань щодо збереження власного здоров'я, оточення та молодого покоління, бо розглянуто було різні напрями здоров'язбережувальних технологій від здорового харчування до загартування. Але найважливішою темою засідання була профілактика порушення зору та його збереження під час роботи з технічними засобами, підручниками. Сподіваємось, що отримані на засіданні знання стануть у пригоді в навчальних закладах та в роботі з дітьми.

Кожен студент під час засідання отримав великий досвід, який у подальшому зможе застосовувати в житті та заохочувати оточення до активного способу життя. Учасники студентського наукового гуртка «Валеоклуб» з гордістю зможуть сказати в майбутньому, що вони професіонали своєї справи, що будуть використовувати отримані знання, свій потенціал для збереження здоров'я молоді, адже здорова молодь — здорова нація.

Олександр Курко,

31-Б гр., голова СНГ «Валеоклуб»

Афганістан

НЕЗАГОЙНА РАНА

Уже протягом трьох десятиліть 15 лютого проводиться традиційний день пам'яті про тих, хто загинув у далекому Афганістані.

У нашому ун-ті пам'ятають ці трагічні сторінки історії, тому 17.02.2021 р. запросили для зустрічі зі студентами ф-ту початкового навчання Ігоря Борисовича Грінченка, канд. пед. н., доцента каф. олімпій-

ського спорту, спортивних ігор та туризму, воїна-інтернаціоналіста, ветерана війни в Афганістані. Під час зустрічі Ігор Борисович відкрив завісу подій, що сталися в Афганістані й відповів на питання студентів.

Аспірантура

ЩАБЕЛЬ ДО НАУКОВОЇ КАР'ЄРИ

Починаючи з 2008 року, в Україні та низці країн світу відзначають День аспіранта, що дає можливість цьому святу мати міжнародне значення, хоча ще неофіційно.

Саме в цей день, 21 січня 2021 р., в онлайн-форматі відбувся освітній форум «Зворотній зв'язок» для аспірантів ХНПУ імені Г.С. Сковороди — іноземних громадян.

У межах заходу аспірантів привітали проректорка з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності, д. іст. н., проф. С.В. Бережна, завідувачка відділу аспірантури і докторантури к. філ. н., проф. І.В. Разуменко, д. пед. н., проф. С.Т. Золотухіна. Учасники обго-

ворили актуальні питання щодо виконання індивідуального плану. Понад 50 учасників освітнього форуму отримали покрокову інструкцію устаткування написання та захисту дисертацій від д. пед. н., проф. кафедри педагогіки Н.О. Ткачової. Учений секретар, к. філ. н., проф. Т.І. Тищенко ознайомила здобувачів освіти з вимогами до захисту.

Ольга Башкир, голова ради молодих учених ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Флешмоб

НОВЕ ЖИТТЯ СТАРИХ КАРТИН

Узяти участь у популярному флешмобі — справа непроста, вважає учень 9 класу Дмитро Биков.

«Шкільне завдання з культурознавства мало на меті передати старий портрет відомого художника «своїми словами», тобто відтворити весь антураж та риси персонажа підручними засобами. Для цього використовується все, що потрапить під руку: мамина косметика, татів старий піджак, рушники й простирадла й навіть картон від туалетного паперу. Головне, зберегти кольорову гаму картини, ідею та настрій. Надзвичайно цікаво й весело добирати матеріали для створення персонажа. Звичайно, виникають невеликі неточності (заміна матеріалу), але для відтворення персонажа важливо все: від висоти брів до кута нахилу голови. Нарешті виходить дуже веселе й креативне заняття, до якого можуть долучитися рідні та друзі».

Пропонуємо студентам підтримати цей флешмоб і надіслати фото своїх робіт до редакції газети. Найкращі будуть надруковані в подальших числах газети.

Наша електронна скринька: **uchitel_hnpu@ukr.net**

ГЛОСАРІЙ ОСВІТНЬОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

На початку третього тисячоліття освіта дорослих стала невід'ємною складовою суспільного життя, її роль і значення постійно зростають. Мінливі потреби ринку праці та прогресивні демографічні зміни підсилюють необхідність дорослим людям відповідати сучасним умовам і гнучко реагувати на мінливе середовище економічного простору, що є запорукою успішного соціального і політичного розвитку держави. З огляду на це, до освітньої науково-педагогічної літератури активно вводяться поняття зі сфери освіти дорослих:

Доросла людина — особа, котра досягла фізіологічної, психологічної і соціальної зрілості, має певний життєвий досвід, усвідомлює власне «Я» та свою ідентичність, приймає участь у таких сферах життя як трудова діяльність, подружжя і сімейне життя, соціальна активність.

Дорослий учень — особа, яка визнана дорослою суспільством, у якому вона проживає, та є учасником організованого і структурованого освітнього процесу.

Освіта дорослих — будь-яка навчальна діяльність осіб, які вважаються дорослими, з метою вдосконалення їхніх освітніх і професійних кваліфікацій, подальшого розвитку умінь і навичок, відновлення або оновлення знань, компетентностей, як професійного, так і загального інтересу, в особистих і соціальних цілях.

Професійна освіта дорослих — контрольований, організований і систематизований освітній процес, який передбачає розширення знань, набуття відповідних навичок і компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків у певній галузі.

Формальна освіта дорослих — навчальна діяльність дорослої людини, яка відбувається в організованому і структурованому освітньому середовищі, а у разі успішного завершення, передбачає отримання відповідного документу державного зразка, що засвідчує ступінь освіти і професійну кваліфікацію.

Неформальна освіта дорослих — навчальна діяльність дорослої людини, яка передбачає використання організованих і структурованих форм, методів і засобів навчання, але по завершенню не передбачає здобуття освітнього ступеню чи професійної кваліфікації, може супроводжуватись підтвердженням певної професійної компетентності.

Інформальна освіта дорослих — індивідуальна пізнавальна діяльність, що відбувається у повсякденному житті та/або професійній діяльності людини і може реалізовуватись через її активність у культурному, освітньому, соціальному середовищі.

А.В. Боярська-Хоменко, доктор пед. наук, зав. каф. освітньої та іннов. педагогіки

ДЕНЬ ЗАКОХАНИХ В УНІВЕРСИТЕТІ

18.02.2021 ректор ун-ту Ю.Д. Бойчук урочисто вручив переможцям конкурсу до Дня закоханих почесні грамоти та нагороди

Переможцями першого етапу конкурсу до Дня закоханих, які створили відеоролик-презентацію «Візитівка в жанрі stand up», стали: **I місце** — історичний ф-т та ф-т початкового навчання; **II місце** — ф-т мистецтв та ФВ і спорту; **III місце** — ф-т іноземної філології та дошкільної освіти.

Наші талановиті та винахідливі курсанти виявили неабияке почуття гумору та креативне мислення на другому етапі змагань. Переможцями конкурсу «Романтична імпровізація», під час якого учасники підготували по одному питанню на тему кохання для інших пар, журі визначило: **I місце** — ф-т іноземної філології і природничий ф-т; **II місце** — укр. мовно-літературний ф-т та ф-т ФВ і спорту; **III місце** — історичний і юридичний ф-ти, ф-т психології та соціології.

Усі учасники виявилися дуже талановитими й харизматичними. Їхня швидка реакція, немов стріла Амура, згуртованість і жага до перемоги допомогли за дуже обмежений час підготуватись до творчого конкурсу:

I місце — ф-т дошкільної освіти та природничий ф-т; **II місце** — ф-т іноземної філології та початкового навчання; **III місце** — ф-т мистецтв та ФВ і спорту. У номінації «Міс глядацьких симпатій», що обиралася глядацьким голосуванням, перемогу одержала Вероніка Петренко, ф-т початкового навчання. У номінації «Містер глядацьких симпатій» перемогу одержав Максим Наумов, фізико-математичний ф-т. «Кращою парою університету», за яку віддали найбільше голосів наші глядачі, стала пара від ф-ту початкового навчання. «Віце-міс Університету-2021», за рішенням журі, стала студентка ф-ту дошкільної освіти Яна Мамонтова. «Віце-містером Університету – 2021» став студент ф-ту початкового навчання Олег Іванов. «Міс Університету-2021» стала студентка природничо-го ф-ту Анастасія Романько, а «Містером Університету – 2021» студент ф-ту іноземної філології Данило Годзенко.

Н. Грицаненко, дир. мист.-культ. центру

Цікаве фото

11.02.2021 під час заняття з каліграфії разом з викладачем С.С. Науменком студенти 11 класу, англ. групи відсвяткували початок китайського нового року та завдяки носію китайської мови аспіранту Ліну ознайомились із правилами написання новорічних привітань

Підсумки 2020

ПУБЛІКАЦІЙ СТАЛО БІЛЬШЕ!

За традицією, редакція газети підбила підсумки публікацій викладачів, співробітників та студентів за минулий, такий важкий для усього суспільства, 2020 рік.

Як виявилось, є що підсумовувати! Так у 2019 році побачили світ 146 статей, заміток, роздумів наших дописувачів, а у 2020 – 220. Переможцями в різноманітних журналістських номінаціях стали: «Найактивніший факультет» **I місце** — укр. мовно-літер. (декан проф. К. Голобородько); **II місце** — фізико-математичний (декан проф. Н. Пономарьова); **III місце** поділили природничий ф-т (декан проф. Т. Маркіна) та історичний ф-т (декан доц. С. Мірошніченко). У номінації «Найактивніший центр і громадська організація» уже кілька років поспіль перемагає Спортивний клуб (голова доц. І. Кривенцова), а «Найактивнішою кафедрою» стала каф. педагогіки (зав. каф. проф. С. Золотухіна).

Дякуємо завідувачам кафедр ун-ту, професорам Т. Хомуленко (серія матеріалів про психологічну адаптацію під час карантину), А. Прокопенко та С. Золотухіні (перспективи розвитку та правила поведінки на заняттях з дистанційного навчання), а також Л. Григоровій, О. Жерновникової, Ж. Козіній, І. Костіковій, Д. Леонтьєву, Н. Рудий за статті про навчально-виховну та наукову роботу на кафедрах.

У номінації «За креативність та новизну» редакція відзначила статті: «Глосарій освітньої термінології» та «Педагогіка Марії Монтессорі» ректора ун-ту проф. Ю. Бойчука, «Реабілітація з допомогою собак-лікарів» доц. каф. спеціальної педагогіки Н. Сінопальнікової, «До 170-річчя заснування кафедр педагогіки в університетах України»

проф. каф. педагогіки Л. Зеленської, «Художник атласу анатомії людини» аспіранта каф. анатомії і фізіології людини М. Лютенко, «Відділ зв'язків з громадськістю та ЗМІ» кер. відділу Ю. Клименко, «Наукове стажування в Німеччині» зав. каф. ботаніки проф. Д. Леонтьєва, «Із сьогодення в майбутнє...» доц. каф. теорії і технології дошк. освіти та мистецьких дисциплін О. Мкртічян, «Патріотизм та небайдужість поза карантинном» доц. каф. педагогіки А. Денисенко, «Великі можливості ССМ ун-ту» голови ССМ ун-ту Д. Касалапа.

У номінації «За пропаганду історії, культури і традицій рідного краю» відзначені статті проф. каф. музично-інструментальної підготовки О. Кузнецової «Осінні барви білого палацу», доцентів каф. світ. літератури і славістики А. Козлової «Любов та смерть у Соборі Паризької Богоматері» та О. Артюх «Польський центр», «Міжнародні зв'язки»; С. Марцин «Український культурний центр»; доцентів каф. історії України В. Колоди, кер. експедиції «Археологічні новини», І. Чернікової «Інститут українського козацтва» та «Козацькі традиції сквородинівців», а також доц. каф. всесвітньої історії Л. Ямпольської «Афганська війна» та «Курдське питання».

У номінації «За професійну спрямованість матеріалу» визначені публікації викладачів С. Климакової, С. Ільницького «Літній табірний збір»; студентів А. Ковалівської І. Т. Потапова (фізмат) «Незвичайний табірний досвід», В. Шпеки (початк. навч.)

«Дитячий університет»; М. Арцаблук «Японська література припала до душі» і М. Сенюк «Подаруй дитині свято» (ф-т іноз. філол.); О. Шумакової і М. Галушко «Що читати на уроках літератури» (укр. ф-т); А. Антоненко, (іноз. філол.) та Т. Яковлевої (укр. ф-т) «Говорять випускники»; А. Велієвої (ф-т ФКІС) «Зала Олімпійської слави»; К. Босаченко «Неформальна освіта», Ю. Матей «Де оживає історія», Т. Голонди «Чи корисна дистанційна освіта» (істафак); В. Синещок, О. Максимової, В. Костенко (дошк. освіти) Т. Мірошніченко (ф-т псих. та соціол.) «Професія вчителя — доля держави», «Засідання гуртка з трудового права» (юрфак).

У номінації «Журналістський дебют» журі відзначило першокурсників: Олену Заярну (істафак) «З Днем Соборності»; Аліну Васильєву (укр. ф-т) «Перша сесія»; Тетяну Білінову «До музею А. Макаренка», «АнтиСНД» та Анну Мельник «Дбаємо про здоров'я першокурсника» (природн. ф-т).

Дякуємо за співпрацю співробітникам таких відділів ун-ту: культурно-мистецькому центру та команді КВК «Перша столиця»; Науковій бібліотеці; науковій та навчальній частині; відділу кадрів; приймальної комісії; лікарю-терапевту вищої катег. ун-ту доц. Т. Циганової, профкому ун-ту.

Сподіваємось, що 2021 рік буде більш насичений подіями, перемогами, здобутками та досягненнями наших колег і студентів. Зробімо нашу зазету «Учитель» цікавішою та кращою!

Підготувала Ірина Бикова

Східний календар

РІК БИКА БУДЕ ПЕРЕДБАЧУВАНИМ

Уніч з 11 на 12 лютого згідно з китайським календарем рік Щура передає свої повноваження 2021 року Бика, який за сподіваннями усієї планети буде більш щасливим.

Традиційно за допомогою працівників відділу кадрів ми пропонуємо нашим читачам дізнатися, хто вони, 109 (!) наших університетських колег і колежанок, що народилися в рік Бика. Рік Білого Металевого Біка випадає раз на 60 років. До речі 36 наших викладачів і співробітників будуть відзначати цього року ювілеї. Вважається, що Білий Металевий Бик упевнений у собі, працьовитий, наполегливий у досягненні успіху в кар'єрі, як наші завідувачі кафедр, професори І.І. Костікова, О.О. Маленко, Р.В. Мельников, О.В. Москаленко, Н.Г. Тарарак, Т.Б. Хомуленко, доц. Л.С. Григорова, а також керівники відділів Г.С. Дідоренко, Ю.М. Ларіонов, О.В. Шаповалова.

Ті, хто народились у Рік Бика дуже постійні у своїх звичках і перевагах, віддані своїй справі — науці, не терплять поспіх, особливо під час написання дисертаційних робіт і їхніми аспірантами. Це відомі науковці, керівники наукових шкіл, професори В.М. Гриньова, Є.М. Кайлюк, Є.Б. Малець, Є.І. Нелін, О.А. Олексенко, І.І. Степанченко, О.О. Малєвська, Л.А. Шефтан, К.А. Юр'єва, О.М. Друганова, М.В. Триняк, В.В. Фомін.

Бики багато часу віддають роботі над собою для саморозвитку та здобуття нових знань. Вони люблять вивчати мови: рідну, як Г.І. Хоменко, О.В. Калашник, Н.М. Чернушенко, М.М. Журенко, Л.П. Петрова Озель; іноземні, зокрема англійську, як доценти Ю.О. Божко, Т.В. Ведернікова О.О. Гуліч, Ю.В. Латкіна, О.А. Чухно, А.Г. Шевченко, викладачі А.В. Белоус, В.К. Ситнікова; іврит — О.В. Компанієць. Ті, хто народилися в рік Бика, міркують над проблемами філософії, політології і соціології, як доценти О.М. Чекарді, М.О. Дроботенко, І.І. Пелішенко, І.П. Шепеленко, Л.Є. Малихіна; розбираються в тонкощах психології, як доценти Н.В. Даниленко, Є.В. Підчасов, К.І. Фоменко; вивчають всесвітню історію, як доцент Л.М. Ямпольська та історію України, як О.В. Дьякова; приділяють увагу питанням виховання, як доценти Г.В. Дейніченко, Н.О. Агаркова, А.С. Ткачов, В.Л. Яяліна; вивчають право, як доценти Д.О. Новіков, Ю.О. Саєнко; захоплюються науками математично-природничого циклу, як доценти Н.М. Смолянюк,

О.М. Масюк, ст. викл. Г.С. Потапенко, сучасними ІТ, як інж. А.І. Макіренко, ст. викл. Л.П. Остапенко; багато часу приділяють фізичному вихованню, як ст. викл. І.В. Козєєв; творчі особистості та професіонали в музиці, як доценти Н.С. Барсукова, Г.С. Корчагіна, М.М. Шуть, Т.О. Шуть, В.Л. Григоренко, настроювач В.М. Заху, концертмейстери Т.О. Королевська, І.М. Семерніна, чудові хореографи, як доценти О.В. Лиманська, викл. Б.В. Фоменко, В.Л. Яворівська; працівники культурно-мистецького центру С.О. Зибцев, Л.А. Федотова; майстри образотворчого мистецтва, як доцент Ю.М. Чекарді.

Хто народився в рік Бика, працюють у різних структурах і на різних спеціальностях ун-ту: І.М. Лупаренко, Л.Г. Айдарова — у Науковій бібліотеці, Т.Г. Гончарова — в архіві, у редакційно-видавничому відділі — Є.М. Пальчикова. Розбираються в тонкощах бухгалтерії, як В.М. Задесенець і В.М. Ткаченко; допомагають у роботі, як ст. лаборанти В.М. Борматов, Л.В. Абрамова, А.С. Кваша, Н.М. Кості, О.А. Назаренко, І.В. Радченко, В.А. Ревкало, Т.Р. Пивко, В.І. Потоцька; диспетчери Г.А. Лемішко, Ю.Ф. Матей,

інспектор Н.Є. Петренко. У рік Бика народились ті, хто добре працює на різних посадах АХЧ — це Ц.В. Алієва, А.В. Астапов, Р.І. Бабенко, В.О. Бовтенко, І.В. Бондаренко, С.І. Белоконь, Д.К. Віла, В.Ф. Войтенко, Н.І. Зайцева, М.А. Норик, І.С. Парика, Н.Г. Плехотніченко, О.О. Смішко, В.П. Сіняєв, Н.О. Федорова.

Китайський гороскоп стверджує, що люди, котрі народилися в рік Бика, завжди скромні, надійні, старанні, терплячі (але майте на увазі: якщо Бика вивести із рівноваги — буде гаряче!), сильні духом та небагатослівні. Металевий Бик буде прихильним до тих, хто залишається оптимістом у будь-якій ситуації. І ще пам'ятайте: за слов'янськими легендами священний золоторогий Бик-Тур є могутнім символом Всесвіту, родючості, мужності і сили. Головне ж, що Бик — прихильний і спокійний серйозних відносин і домашнього затишку, тому бажано усім родинного щастя й добробуту. Починаючи нові справи, пишіть посібники й статті, комунікуйте зі студентами, а головне — будьте здорові!

Підготувала за допомогою відділу кадрів ун-ту Ірина Бикова, яка теж народилась у рік Бика

Зимова хроніка

Студентка укр. мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка **Крістіна Гусенко** (наук. кер. Н.М. Левченко) здобула диплом II-го ступеня за перемогу у Всеукраїнському шекспірівському конкурсі студентських дослідницьких і креативних проєктів імені Віталія Кейса (**листопад-грудень 2020 р.**)

Наприкінці січня в Києві під час Всеукраїнських змагань з фехтування серед молоді на честь Олімпійського чемпіона Григорія Крісса студент ф-ту ФВ і спорту **Дмитро Самойлов** посів III місце в особистих змаганнях.

Руслан Абдієв, студент 12 групи ф-ту ФВ і спорту став бронзовим призером XXVII Міжнародного турніру пам'яті Євгена Трухіна з греко-римської боротьби в м. Запоріжжі. **А Роман Васютін** виборов бронзову медаль Чемпіонату України з боксу серед чоловіків до 22 років у м. Чернівці.

01.02 студенти фізико-математичного ф-ту вперше провели онлайн-екскурсію для учнів 11-А класу Харківської гімназії №55.

05.02 співробітники фізико-математичного ф-ту долучилися до проведення семінару вчителів інформатики 33 СО Московського району м. Харкова на тему «Визначення рівня сформованості знань здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання», на якому було представлено доповіді «Співпраця ЗСГО та ЗВГО в контексті проблем упровадження змішаного навчання» (Н.О. Пономарьова, д.п.н., проф., декан фізмату) та «Особливості розробки тестових завдань» (Л.С. Колгатіна, к.п.н., доц. каф. інформатики).

16.02 відбулося засідання ради молодих учених ХНПУ імені Г.С.Сковороди. Проректорка з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності С.В. Бережна і голова РМУ О.І. Башкір окреслили перспективи діяльності ради та студентського наукового товариства ун-ту. Особливої уваги приділили грантовій та проєктній діяльності, принципам реалізації академічної доброчесності в ЗВО. Голови СНТ природничого (Марія Довгопола) та укр. мовно-літературного ф-тів (Катерина Сергієнко) гідно представили результати наукової роботи здобувачів першого та другого освітнього рівнів.

17.02 в ун-ті відбувся черговий семінар-нарада «Акредитація PhD-програм», під час якого було проведено аналіз критеріїв оцінювання якості освітніх програм і обговорено особливості вступної кампанії здобувачів до аспірантури та докторантури у 2021 році та заходи щодо заохочення молодих науковців до активної навчально-наукової діяльності через участь у програмах академічної мобільності.

20.02 у День пам'яті Героїв Небесної Сотні на 1 курсі ф-ту початкового навчання пройшла кураторська година в онлайн-форматі (куратори Л. Філатова, В. Шищенко, Н. Агаркова). Під час кураторської години студенти слухали бесіду, вшанували пам'ять подвигу Героїв Небесної Сотні — учасників Революції Гідності, які віддали своє життя за свободу України, та переглянули документальний фільм «Небесна Сотня. Зима, що нас змінила» про героїчне протистояння українців.

26.02 яскраві враження та незабутні емоції отримали сквородинівці, майбутні абітурієнти та їхні батьки в Комунальному закладі культури «Муніципальному центрі культури та аматорського мистецтва», де відбувся профорієнтаційний концерт «Сквородинівська родина збирає друзів» з нагоди 20-річчя від дня створення кафедри хореографії. Під час події гості свята мали можливість зустрітись з адміністрацією ун-ту, відвідати яскраві локації для ознайомлення з майбутньою спеціальністю під час презентації ф-тів та послідуватися з їхніми представниками. А головне — отримали насолоду від яскравих виступів, які підготували талановиті студенти Народного ансамблю балетних танців (кер. Н. Бугаєць, О. Пінчук) та Народного ансамблю народного танцю «Зоричівці» (кер. О. Лиманська, К. Редько).